

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

РОЗБУДОВА ВНУТРІШНІХ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У ЗВО УКРАЇНИ

До 10-ї річниці затвердження
"Програми заходів із забезпечення якості освіти
у Київському національному університеті
імені Тараса Шевченка"

Електронний науковий збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

21-22 жовтня 2021 року

УДК 378.014.6(477):378.4(477.411)КНУ(082)

Р64

Учасники: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Громадська організація "Спілка ректорів закладів вищої освіти України"; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Національне агентство кваліфікацій; Національна академія педагогічних наук України; Національний Еразмус+ офіс в Україні; Державна служба якості освіти України; МБФ "Міжнародний фонд досліджень освітньої політики"; Сумський державний університет; Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"; Львівський національний університет імені Івана Франка; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Редакційна колегія: В. Бугров, канд. філос. наук, проф.; А. Гожик, канд. геол.-мінерал. наук, доц.; Г. Толстанова, д-р біол. наук, проф.; К. Смирнова, д-р юрид. наук, проф.; О. Сербін, д-р наук із соц. комунікацій, проф.; А. Пижик, канд. іст. наук, доц.; Ю. Тимцуник, канд. пед. наук, методист

Адреса редакційної колегії: к. 223, 60, вул. Володимирська, м. Київ

Р64 Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості в ЗВО України (До 10-ї річниці затвердження "Програми заходів із забезпечення якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка") : електрон. наук. зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (21–22 жовт. 2021 р.). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2021. – 119 с.

ISBN 978-966-933-185-4

Висвітлено основні проблемні питання розбудови внутрішніх систем забезпечення якості в закладах вищої освіти України, різні аспекти проблеми забезпечення якості освіти, зокрема щодо акредитації освітніх програм, дотримання академічної доброчесності й розвитку культури якості.

Для працівників вищої освіти, здобувачів освіти у вітчизняних закладах вищої освіти, а також державних службовців, працедавців і фахівців незалежних інституцій із забезпечення якості.

УДК 378.014.6(477):378.4(477.411)КНУ(082)

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
ISBN 978-966-933-185-4 ВПЦ "Київський університет", 2021

ЗМІСТ

Базелюк О.

Цифровізація як чинник забезпечення якості освітнього процесу закладів вищої освіти 6

Барна Л., Степанюк А., Жирська Г., Міщук Н.

Умови ефективного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти 9

Бойко М., Генсерук Г.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в парадигмі "SMART-TNPU" 12

Брашовецька Г.

Використання інструментарію стратегічного планування для забезпечення сталого розвитку ЗВО 15

Веркієнко О.

Партнерство в освіті як принцип культури якості забезпечення вищої освіти в Україні 18

Войтанік І., Терсіна І.

Науково-методичні підходи формування англомовної дискурсивної компетентності економістів-міжнародників як складової процесу освітньої діяльності 22

Горіховський М., Савчук В.

Проблематика розбудови внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО та ФПВО України 26

Данильченко О.

Сучасні підходи до забезпечення якості вищої освіти в Україні та Європі 30

Дорохова Н.

Кросдисциплінарний підхід до оцінювання змісту освітньої програми "Стоматологія" 35

Женченко М., Прихода Я.

Проектоорієнтований підхід як основа якісного навчання фахівців у сфері креативних індустрій (на прикладі освітніх програм "Видавнича діяльність і медіаредагування" та "Медіапродюсування" Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка) 38

Іванюта О.	
Фронтальний метод проведення лабораторних робіт: переваги та недоліки	42
Коваль А.	
Система виявлення та запобігання академічному плагіату: досвід застосування на історичному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка	45
Кочкіна Н.	
Десять "П" зразкової акредитації	49
Кузьмак О., Кузьмак О.	
Забезпечення якості вищої освіти: візії та виклики	53
Кулик С., Пежинська О.	
Внутрішня система забезпечення якості освіти: досвід Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка	56
Лагоднюк О., Сорока В., Корбутяк В., Ровенець Т.	
Цифрова трансформація як інструмент забезпечення якості вищої освіти в Національному університеті водного господарства та природокористування	59
Мазаракі Н.	
Виклики посилення ролі гаранта освітньої програми	63
Маріуц І.	
Якість підготовки докторів філософії в дослідницьких університетах: європейський вектор	66
Онисенко Т.	
Дистанційне навчання як інструмент розвитку потенціалу здобувачів освіти	70
Петрова О.	
Особливості реалізації програм "2 дипломи"	72
Сергєєнко О.	
Особливості розбудови внутрішньої системи якості освіти у мистецькому середовищі	76
Сідляренко А.	
Проблема оцінки ефективності використання програмного забезпечення, яке застосовується для протидії порушенням академічної доброчесності	80

Сорока В., Лагоднюк О., Клімова А., Корбутяк В., Клімов С.	
Академічна доброчесність як елемент внутрішньої системи якості	82
Таланова Ж., Луговий В.	
Інтернаціоналізація як інструмент розбудови системи забезпечення якості вищої освіти	86
Тимцуник Ю.	
Академічна доброчесність як основа розвитку культури якості освіти	89
Токарук Л.	
Концепція впровадження дуальної форми здобуття освіти у ЗВО.....	93
Турко О.	
Якість формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи в системі змішаного навчання.....	96
Ціватий В.	
Інтернаціоналізація освіти як важливий фактор забезпечення інституціоналізації системи забезпечення якості освіти в ЗВО	99
Черевко О., Степанова Н.	
Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького	103
Шаульська Л.	
Компетентнісний вимір конкурентоспроможності фахівця в системі забезпечення якості вищої освіти.....	106
Шепітько В., Борута Н., Стецук Є., Якушко О.	
Адаптований алгоритм викладання дисципліни "Гістологія, цитологія та ембріологія" під час дистанційної форми навчання	110
Rezhynska O.	
Internal audit of the education quality system at the University	113
Yashenkova O.	
The quality of education: voices from efl knu students.....	116

Л. Барна, викладач;
А. Степанюк, д-р пед. наук, викладач;
Г. Жирська, канд. пед. наук, викладач;
Н. Міщук, канд. пед. наук, викладач
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна

УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Одним із найважливіших завдань реформування системи вищої освіти в Україні є підвищення її якості шляхом імплементації норм Закону України "Про вищу освіту" та інших нормативних документів. Згідно статті 16 цього закону система забезпечення якості вищої освіти в Україні складається із:

1) системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);

2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;

3) системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти [1].

Розбудова системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у закладі вищої освіти має здійснюватися шляхом реальних і ефективних процесів та процедур, до яких залучаються усі працівники закладів вищої освіти (далі ЗВО), а не формальних мір та заходів, що лише імітують якісний освітній процес.

Досвід розбудови системи внутрішнього забезпечення якості освіти на хіміко-біологічному факультеті Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка дозволяє нам виділити основні умови її розбудови та ефективного функціонування.

Важливою умовою, на нашу думку, є наявність ефективної системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО. В університеті функціонує інституційна модель внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає п'ять рівнів:

- перший рівень здобувачів освіти, які беруть безпосередню участь в перегляді освітніх програм та поточному моніторингу якості освіти;

- другий рівень – це рівень безпосередньої реалізації та поточного моніторингу освітніх програм кафедрами, зокрема групами забезпечення, гарантами, програмними радами як дорадчими органами гаранта, стейкхолдерами та здобувачами освіти;

- третій рівень – це рівень впровадження та адміністрування освітніх програм структурними підрозділами факультетського рівня та органами студентського самоврядування;

- четвертий – рівень розробки, апробації, експертизи академічної політики, загальноуніверситетських рішень, документів, проєктів тощо;

- п'ятий рівень передбачає прийняття загальноуніверситетських рішень [2].

В рамках цієї інституційної моделі прослідковується чітка взаємодія та співпраця усіх структурних підрозділів, у тому числі загальноуніверситетської та факультетських комісій із внутрішнього забезпечення якості, усіх учасників освітнього процесу. Університетська комісія з якості здійснює експертну координацію дій структурних підрозділів університету, спрямованих на забезпечення якості освіти.

Важливою умовою забезпечення якості освіти є постійний моніторинг деканатом, кафедрами, навчально-методичною комісією, комісією із внутрішнього забезпечення якості освіти, здобувачами освіти якості надання освітніх послуг шляхом контрольного відвідування та взаємовідвідування навчальних занять, їх публічного обговорення, анкетування учасників освітнього процесу.

Моніторинг ринку праці, співпраця із стейкхолдерами та здобувачами освіти дозволяє здійснювати періодичний перегляд освітніх програм. На хіміко-біологічному факультеті до складу програмних рад входять зовнішні стейкхолдери, у тому числі числа роботодавців, здобувачі освіти, створена рада зовнішніх стейкхолдерів.

Важливим для забезпечення якості освіти є створення умов для підвищення кваліфікації викладачів, оволодіння ними

сучасними технологіями навчання у вищій школі. На факультеті завдяки спільній діяльності навчально-методичної комісії та комісії із внутрішнього забезпечення якості освіти започатковано цикл науково-методичних семінарів з проблем академічної доброчесності, використання сучасних інформаційних та інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесу, вдосконалення форм і методів контролю освітніх досягнень здобувачів освіти тощо.

Реальним регулятором якості освітнього процесу є реалізація студентоцентрованого підходу, яка дозволяє студентам відчувати себе причетними до створення і перегляду освітніх програм, можливість оцінювати діяльність викладачів. Студенти після завершення семестру беруть участь в оцінюванні роботи викладачів факультету. Результати анкетування студентів враховуються при формуванні рейтингу викладачів, результати якого оприлюднюються на сайті університету.

На нашу думку, важливою умовою ефективності внутрішнього забезпечення якості освіти є колаборація всіх учасників освітнього процесу, особиста відповідальність кожного за результати своєї діяльності. Такий підхід забезпечує синергетичне зростання якості освіти.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 02.10.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 30.09.2021 р.).

2. Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти / Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. URL: [Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti.pdf](#). (дата звернення: 01.10.2021 р.).